

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Фізична терапія у нейрореабілітації
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Навчально-науковий медичний інститут. Кафедра фізичної терапії, ерготерапії та спортивної медицини
Розробник(и)	Войтенко Валентина Леонідівна, Личко Володимир Станіславович
Рівень вищої освіти	Другий рівень вищої освіти, НРК – 7 рівень, QF-LLL – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл
Семестр вивчення навчальної дисципліни	16 тижнів протягом 1-го семестру
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг становить 5 кред. ЄКТС, 150 год. Для денної форми навчання 56 год. становить контактна робота з викладачем (8 год. лекцій, 48 год. практичних занять), 94 год. становить самостійна робота.
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна для освітньої програми "Фізична терапія"
Передумови для вивчення дисципліни	Успішне опанування такими навчальними дисциплінами на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти: «Неврологія та нейрохірургія (за професійним спрямуванням)», «Клінічний реабілітаційний менеджмент при неврологічних дисфункціях».
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

Формування визначених освітньо-професійною програмою загальних та фахових компетентностей, зокрема здатності прогнозувати результати фізичної терапії, формулювати цілі, складати, обговорювати та пояснювати програму фізичної терапії, або компоненти індивідуального реабілітаційного плану, які стосуються фізичної терапії при захворюваннях нервової системи.

4. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1 Вступ до нейрореабілітації. Міжнародна класифікація функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я і встановлення цілей.

Вступ до нейрореабілітації. Міжнародна класифікація функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я і встановлення цілей. Клінічні інструменти оцінювання в нейрореабілітації. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в режимі онлайн - мультимедійна презентація. Поняття рефлексу і рецептора. Рефлекторна дуга і її значення. Характеристика відділів головного мозку людини. Оболонки головного мозку людини. Функції спинного мозку. Оболонки спинного мозку. Периферійна нервова система людини. Автономна (вегетативна нервова система людини. Оцінювання симптомів та порушень з метою визначення їх впливу на заняттєву активність пацієнта/клієнта: біль, набряки, парези та плегії, порушення м'язового тону, зменшення м'язової сили, м'язова атрофія, порушення амплітуди руху, порушення чутливості, порушення стану свідомості.

Тема 2 Фізична терапія при травматичних ураженнях головного мозку. Фізична терапія після гострого порушення мозкового кровообігу.

Особливості обстеження та встановлення прогнозу відновлення пацієнтів з черепно-мозковою травмою. Застосування шкал для визначення функціональних можливостей пацієнтів після ЧМТ. Особливості обстеження та встановлення прогнозу відновлення пацієнтів після гострого порушення головного мозку. Особливості обстеження та встановлення прогнозу відновлення пацієнтів ішемічного інсульту. Періоди реабілітації при ішемічному інсульті. Терміни реабілітації. Фактори, які обмежують ефективність відновлення після інсульту. Реабілітаційні заходи в реанімаційному відділенні. Прийоми дихальної гімнастики в гострому періоді інсульту. Кінезотерапія при ішемічному інсульті. Вертикалізація хворих з ішемічним інсультом. Застосування шкал для визначення функціональних можливостей пацієнтів після інсульту. Побудова програми фізичної терапії для пацієнтів після інсульту. Вправи фізичної терапії в ранній реабілітаційний період. Протипоказання для проведення лікувальної гімнастики в ранній постінсультний період. Фізіотерапевтичне лікування на різних етапах відновлення після ішемічного інсульту. Фізеотерапія в пізньому відновлювальному періоді. Методи фізичної терапії, фізеотерапія в період залишкових явищ. Роль ерготерапії в процесі відновлення після ішемічного інсульту. Побудова програми фізичної терапії для пацієнтів після геморагічного інсульту.

Тема 3 Фізична терапія пацієнтів з перенесеною спинно-мозковою травмою. Фізична терапія пацієнтів з нейродегенеративними захворюваннями.

Особливості обстеження та встановлення прогнозу відновлення перенесеною спино-мозковою травмою. Застосування шкал для визначення функціональних можливостей пацієнтів після СМТ. Потенційні ускладнення пацієнтів з спино-мозковою травмою. Застосування шкал для визначення функціональних можливостей пацієнтів з нейродегенеративними захворюваннями, планування та прогнозування. Особливості обстеження та встановлення цілей. Особливості обстеження та встановлення прогнозу відновлення у пацієнтів з перенесеною спинно-мозковою травмою. Методи фізичної реабілітації при різних захворюваннях спинного мозку (в залежності від стадії). Задачі ерготерапії при захворюваннях спинного мозку. Показання, протипоказання для застосування реабілітаційних заходів. Огляд хворого з ураженням спинного мозку. Встановлення об'єму пасивних і активних рухів; оцінка сили м'язів, розладів чутливості, наявності вторинних порушень – контрактур, пролежнів. Застосування шкал для визначення функціональних можливостей пацієнтів після СМТ. Потенційні ускладнення пацієнтів з спинно-мозковою травмою. Фізична терапія в різні стадії хвороби Паркінсона. Методи і задачі ерготерапії для пацієнтів з хворобою Паркінсона. Особливості фізичної терапії пацієнтів хворих на розсіяний склероз. Потенційні ускладнення пацієнтів хворих на розсіяний склероз. Особливості фізичної терапії пацієнтів з мозочковою атаксією. Потенційні ускладнення пацієнтів з мозочковою атаксією.

Тема 4 Фізична терапія пацієнтів з ураженням периферичної та вегетативної нервової систем, автономних дисфункцій.

Застосування шкал для визначення типу уражень нерву та функціональних можливостей пацієнтів з ураженням периферичної нервової системи. Планування процесу фізичної терапії. Застосування шкал для визначення ступеню порушення свідомості та тяжкості стану пацієнта. Особливості фізичної терапії пацієнтів в комі. Фізична терапія пацієнтів зі спастичністю у пацієнтів з ураженням нервової системи. Нормальна та патологічна хода.

Тема 5 Виконання практичних навичок

Виконання практичних навичок

Тема 6 Диференційний залік

Диференційний залік

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

РН1	Вміти визначати проблеми фізичної, когнітивної, психоемоційної, духовної сфер, обмеження заняттєвої участі пацієнта відповідно до Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ).
РН2	Формулювати цілі, складати, обговорювати та пояснювати програму фізичної терапії, або компоненти індивідуального реабілітаційного плану, які стосуються фізичної терапії при захворюваннях нервової системи
РН3	Розуміти клінічний та реабілітаційний діагноз пацієнта/ клієнта, перебіг захворювання і тактику лікування.

PH4	Вміти обстежувати осіб різних вікових, нозологічних та професійних груп із складною прогресуючою патологією нервової системи за допомогою стандартизованих та нестандартизованих інструментів оцінювання, визначати фізичний розвиток та фізичний стан.
PH5	Прогнозувати результати фізичної терапії, аналізувати та інтерпретувати результати, вносити корективи до розробленої програми фізичної терапії або ерготерапії чи компонентів індивідуального реабілітаційного плану при захворюваннях нервової системи.
PH6	Вміти ефективно спілкуватися з пацієнтом/клієнтом, його родиною й опікунами, формувати розуміння власних потреб пацієнта та шукати шляхи їх реалізації, розробляти та впроваджувати домашню програму терапії дотримуючись юридичних та етичних вимог

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Програмні результати навчання, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна.

Для спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія:

PP1	Застосовувати біопсихосоціальну модель обмежень життєдіяльності у професійній діяльності, аналізувати медичні, соціальні та особистісні проблеми пацієнта/клієнта.
PP3	Проводити фізичну терапію пацієнтів/клієнтів різного віку зі складними патологічними процесами та порушеннями.
PP5	Проводити опитування (суб'єктивне обстеження) пацієнта/клієнта для визначення порушень функції, активності та участі.
PP10	Створювати (планувати) програму фізичної терапії окремо, або як частину індивідуального реабілітаційного плану.
PP13	Корегувати хід виконання програми фізичної терапії на основі аналізу запланованих та досягнутих результатів.
PP18	Дотримуватись основних юридичних та етичних вимог, провадити діяльність зі згоди пацієнта/клієнта.

7. Роль освітнього компонента у формуванні соціальних навичок

Загальні компетентності та соціальні навички, формування яких забезпечує навчальна дисципліна:

CH1	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
CH2	Здатність приймати обґрунтовані рішення.

8. Види навчальних занять

Тема 1. Вступ до нейрореабілітації. Міжнародна класифікація функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я і встановлення цілей.

Лк1 "Вступ до нейрореабілітації." (денна)

Вступ до нейрореабілітації. Міжнародна класифікація функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я і встановлення цілей. Клінічні інструменти оцінювання в нейрореабілітації. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в режимі онлайн - мультимедійна презентація. Поняття рефлексу і рецептора. Рефлекторна дуга і її значення. Характеристика відділів головного мозку людини. Оболонки головного мозку людини. Функції спинного мозку. Оболонки спинного мозку. Периферійна нервова система людини. Автономна (вегетативна нервова система людини. Оцінювання симптомів та порушень з метою визначення їх впливу на заняттєву активність пацієнта/клієнта: біль, набряки, парези та плегії, порушення м'язового тону, зменшення м'язової сили, м'язова атрофія, порушення амплітуди руху, порушення чутливості, порушення стану свідомості. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в режимі онлайн - мультимедійна презентація.

Пр1 "Вступ до нейрореабілітації" (денна)

Вступ до нейрореабілітації. Застосування МКФ в нейрореабілітації. Планування та прогнозування у нейрореабілітації. Розбір клінічних випадків з використанням МКФ та встановлення цілей. Компетенції фізичного терапевта. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті.

Пр2 "Значення нервової системи в організмі людини. Класифікація нервової системи людини. Будава головного та спинного мозку." (денна)

Поняття рефлексу і рецептора. Рефлекторна дуга і її значення. Характеристика відділів головного мозку людини. Оболонки головного мозку людини. Функції спинного мозку. Оболонки спинного мозку. Периферійна нервова система людини. Автономна (вегетативна нервова система людини. Оцінювання симптомів та порушень з метою визначення їх впливу на заняттєву активність пацієнта/клієнта: біль, набряки, парези та плегії, порушення м'язового тону, зменшення м'язової сили, м'язова атрофія, порушення амплітуди руху, порушення чутливості, порушення стану свідомості. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті.

Пр3 "Клінічні інструменти оцінювання в нейрореабілітації" (денна)

Стандарти оцінювання пацієнтів з ураженням неврологічного профілю. Базовий набір тестів та шкал для оцінки пацієнтів з захворюванням нервової системи. Доцільність, послідовність та правила їх використання з позиції доказової медицини. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті.

Тема 2. Фізична терапія при травматичних ураженнях головного мозку. Фізична терапія після гострого порушення мозкового кровообігу.

Лк2 "Фізична терапія при травматичних ураженнях головного мозку. Фізична терапія після гострого порушення мозкового кровообігу." (денна)

Особливості обстеження та встановлення прогнозу відновлення пацієнтів з черепно-мозковою травмою. Застосування шкал для визначення функціональних можливостей пацієнтів після ЧМТ. Особливості обстеження та встановлення прогнозу відновлення пацієнтів після гострого порушення головного мозку. Особливості обстеження та встановлення прогнозу відновлення пацієнтів ішемічного інсульту. Періоди реабілітації при ішемічному інсульті. Терміни реабілітації. Фактори, які обмежують ефективність відновлення після інсульту. Реабілітаційні заходи в реанімаційному відділенні. Прийоми дихальної гімнастики в гострому періоді інсульту. Кінезотерапія при ішемічному інсульті. Вертикалізація хворих з ішемічним інсультом. Застосування шкал для визначення функціональних можливостей пацієнтів після інсульту. Побудова програми фізичної терапії для пацієнтів після інсульту. Вправи фізичної терапії в ранній реабілітаційний період. Протипоказання для проведення лікувальної гімнастики в ранній постінсультний період. Фізіотерапевтичне лікування на різних етапах відновлення після ішемічного інсульта. Фізеотерапія в пізньому відновлювальному періоді. Методи фізичної терапії, фізеотерапія в період залишкових явищ. Роль ерготерапії в процесі відновлення після ішемічного інсульта. Побудова програми фізичної терапії для пацієнтів після геморагічного інсульту. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в режимі онлайн - мультимедійна презентація.

Пр4 "Фізична терапія при травматичних ураженнях головного мозку." (денна)

Особливості обстеження та встановлення прогнозу відновлення пацієнтів з черепно-мозковою травмою. Періоди та методи реабілітації, що застосовують при фізичній терапії після черепно-мозкової травми. Особливості фізичної терапії в період перебування хворого в реанімаційному відділенні. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті. Робота в симуляційній кімнаті: відпрацювання комплексу вправ при черепно-мозковій травмі в різних рухових режимах, проведення прийомів масажу та оцінювання стану пацієнта за допомогою тесту SAGE, шкали розладу відомості та шкали ком Глазго.

Пр5 "Фізична терапія при травматичних ураженнях головного мозку." (денна)

Побудова програми фізичної терапії для пацієнтів з травматичним ураженням мозку та її корекція в ранньому відновлювальному періоді. Побудова програми фізичної терапії для пацієнтів з травматичним ураженням мозку та її корекція в пізньому відновлювальному періоді. Механотерапія. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті. Робота в симуляційній кімнаті: відпрацювання комплексу вправ при черепно-мозковій травмі в різних рухових режимах, відпрацювання практичних навичок на сходах для навчання ходьби двосторонні, брусах універсальних для навчання ходьби з перешкодами. Використання шкали для оцінювання когнітивного рівня - Монреальське оцінювання когнітивних функцій (Montreal Cognitive Assessment – MoCA).

Пр6 "Фізична терапія після гострого порушення мозкового кровообігу." (денна)

Особливості обстеження та встановлення прогнозу відновлення пацієнтів ішемічного інсульту. Періоди реабілітації при ішемічному інсульті. Терміни реабілітації. Фактори, які обмежують ефективність відновлення після інсульту. Реабілітаційні заходи в реанімаційному відділенні. Прийоми дихальної гімнастики в гострому періоді інсульту. Кінезотерапія при ішемічному інсульті. Вертикалізація хворих з ішемічним інсультом. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті. Робота в симуляційній кімнаті: відпрацювання комплексу вправ при ішемічному інсульті в різних рухових режимах, проведення шкали інсульту Національного Інституту Здоров'я (NIHSS) та модифікованої шкали Ренкіна (mRS), відпрацювання практичних навичок на сходах для навчання ходьби двосторонніх, брусах універсальних для навчання ходьби з перешкодами, мат для балансування Balance beam, тренажері багатофункціональному.

Пр7 "Фізична терапія у хворих на ішемічний інсульт в післялікарняний період." (денна)

Вправи фізичної терапії в ранній реабілітаційний період. Протипоказання для проведення лікувальної гімнастики в ранній постінсультний період. Фізіотерапевтичне лікування на різних етапах відновлення після ішемічного інсульту. Кінезотерапія в пізньому відновлювальному періоді. Фізеотерапія в пізньому відновлювальному періоді. Методи фізичної терапії, фізеотерапія в період залишкових явищ. Роль ерготерапії в процесі відновлення після ішемічного інсульту. Методи фізичної терапії ефективні в зниженні спастичності після інсульту. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті. Робота в симуляційній кімнаті: відпрацювання комплексу вправ при ішемічному інсульті в різних рухових режимах, проведення шкала ком Глазго (GCS), монреальської шкали оцінки когнітивних функцій (МОСА) та Визначення формувань порушень постурального балансу у пацієнтів неврологічного статусу за шкалою Берга (BBS).

Пр8 "Особливості фізичної терапії після гострого порушення мозкового кровообігу." (денна)

Побудова програми фізичної терапії для пацієнтів після геморагічного інсульту. Періоди реабілітації при геморагічних інсультах. Вертикалізація хворих при геморагічних інсультах. Терміни активізації хворих при крововиливах. Методи медичної реабілітації. Задачі кінезотерапії в різні періоди геморагічного інсульту. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті. Робота в симуляційній кімнаті: відпрацювання вправ при ішемічному інсульті на різних етапах фізичної терапії, тесту Швидкість ходьби (GV), визначення функціональної незалежності (FIM) та Канадської неврологічної шкали (CNS), відпрацювання практичних навичок на сходах для навчання ходьби двосторонні, брусах універсальних для навчання ходьби з перешкодами.

Пр9 "Фізична терапія хворих на геморагічний інсульт в післялікарняний період." (денна)
Кінезотерапія в ранньому відновлювальному періоді геморагічного інсульту.
Кінезотерапія в пізньому відновлювальному періоді геморагічного інсульту.
Кінезотерапія в період залишкових явищ при геморагічному інсульті. Механотерапія при геморагічному інсульті: термін застосування, принцип методу. Особливості використання масажу при геморагічних інсультах. Вертикалізація хворих. Фізіотерапія в різних періодах залишкових явищ. Методи фізичної терапії при лікуванні спастичності після геморагічного інсульту. Відновлення побутових навичок і елементів самообслуговування. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті. Робота в симуляційній кімнаті: відпрацювання комплексу вправ при геморагічному інсульті в різних рухових режимах, проведення масажу на спастичних кінцівках, відпрацювання навички оцінювання за шкалою спастичності Ашфорта, проведення тесту «Встань та йди» з обліком часу.

Тема 3. Фізична терапія пацієнтів з перенесеною спинно-мозковою травмою. Фізична терапія пацієнтів з нейродегенеративними захворюваннями.

Лк3 "Фізична терапія пацієнтів з перенесеною спинно-мозковою травмою. Фізична терапія пацієнтів з нейродегенеративними захворюваннями." (денна)

Особливості обстеження та встановлення прогнозу відновлення у пацієнтів з перенесеною спинно-мозковою травмою. Методи фізичної реабілітації при різних захворюваннях спинного мозку (в залежності від стадії). Задачі ерготерапії при захворюваннях спинного мозку. Показання, протипоказання для застосування реабілітаційних заходів. Огляд хворого з ураженням спинного мозку. Встановлення об'єму пасивних і активних рухів; оцінка сили м'язів, розладів чутливості, наявності вторинних порушень – контрактур, пролежнів. Застосування шкал для визначення функціональних можливостей пацієнтів після СМТ. Потенційні ускладнення пацієнтів з спинно-мозковою травмою. Фізична терапія в різні стадії хвороби Паркінсона. Методи і задачі ерготерапії для пацієнтів з хворобою Паркінсона. Особливості фізичної терапії пацієнтів хворих на розсіяний склероз. Потенційні ускладнення пацієнтів хворих на розсіяний склероз. Особливості фізичної терапії пацієнтів з мозочковою атаксією. Потенційні ускладнення пацієнтів з мозочковою атаксією. Особливості обстеження та встановлення цілей. Застосування шкал для визначення функціональних можливостей пацієнтів з нейродегенеративними захворюваннями, планування та прогнозування. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в режимі онлайн - мультимедійна презентація.

Пр10 "Фізична терапія пацієнтів з перенесеною спинно-мозковою травмою" (денна)

Особливості обстеження та встановлення прогнозу відновлення пацієнтів з перенесеною спинно-мозковою травмою. Фізична терапія при спастичному синдромі. Методи фізичної терапії. Види вправ лікувальної гімнастики. Методики і види масажу, що застосовують. Фізіотерапевтичні методики. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті. Робота в симуляційній кімнаті: проведення комплексу вправ при спинно-мозковій травмі, проведення масажу, відпрацювання практичних навичок на профілакторі Євмінова, універсальній кабіні для підвісної терапії WSC-4, тренажері балансу, велотренажері THERA-Trainer.

Пр11 "Фізична терапія пацієнтів з перенесеною спинно-мозковою травмою" (денна)

Особливості обстеження та встановлення прогнозу відновлення перенесеною спино-мозковою травмою. Застосування шкал для визначення функціональних можливостей пацієнтів після СМТ. Потенційні ускладнення пацієнтів з спино-мозковою травмою. Побудова програми фізичної терапії для пацієнтів після СМТ. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті. Відпрацювання навичок визначення рівня ураження осіб після СМТ, планування та прогнозування за допомогою шкали Азія, шкали порушень життєдіяльності, тесту "Лабіринт" та таблиць Шульте.

Пр12 "Фізична терапія пацієнтів з нейродегенеративними захворюваннями" (денна)

Особливості фізичної терапії пацієнтів з нейродегенеративними захворюваннями нервової системи. Особливості обстеження та встановлення цілей. Застосування шкал для визначення функціональних можливостей пацієнтів з нейродегенеративними захворюваннями, планування та прогнозування. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті. Робота в симуляційній кімнаті: складання та проведення комплексу вправ при хворобі Паркінсона, проведення масажу та тесту для руки Френчай

Пр13 "Особливості фізичної терапії пацієнтів з мозочковою атаксією." (денна)

Особливості фізичної терапії пацієнтів з мозочковою атаксією. Потенційні ускладнення пацієнтів з мозочковою атаксією. Побудова програми фізичної терапії для пацієнтів з мозочковою атаксією, що включає статичний, динамічний баланс, координацію тулуба і кінцівок, попередження утворення контрактмилицею ліктвовою, вур. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті. Робота в симуляційній кімнаті: проведення вправи Френкеля, пропріоцептивна нейром'язова фасилітація (PNF) і тренування балансу. Відпрацювання навичок користування милицею пахвовою металеву НТ-02-003, ходунками для інвалідів, інвалідного візка. Оцінювання рівноваги за допомогою тесту Берга (BBS), оцінка статичної координації за пробою Ромберга.

Пр14 "Особливості фізичної терапії пацієнтів з хворобою Паркінсона." (денна)

Особливості фізичної терапії в різні стадії хвороби Паркінсона. Обстеження хворих з хворобою Паркінсона. Тактика, обсяг фізичної терапії при хворобах Паркінсона. Етапи медичної реабілітації. Методи фізичної реабілітації на різних етапах лікування хвороби Паркінсона. Показання, протипоказання для застосування реабілітаційних заходів при нервових хворобах. Концепція фізичного навантаження на різних стадіях перебігу захворювання. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті. Робота в симуляційній кімнаті: складання та проведення комплексу вправ при хворобі Паркінсона при I, II, III, IV та V стадії хвороби Паркінсона. Проведення оцінювання за шкалою повсякденної діяльності Ренкіна. Визначення ступеня рухової активності за Індексом мобільності Рівермід (Rivermead mobility index). Оцінювання сили м'язів за шестибальною шкалою L. McPeak та M. Вейсе.

Пр15 "Особливості фізичної терапії пацієнтів хворих на розсіяний склероз." (денна)

Особливості фізичної терапії пацієнтів хворих на розсіяний склероз. Потенційні ускладнення пацієнтів хворих на розсіяний склероз. Побудова програми фізичної терапії для пацієнтів хворих на розсіяний склероз з позиції доказової медицини. Кінезіотерапія у хворих зі спастичними парезами. Використання рефлексотерапії у хворих на розсіяний склероз. Принципи дозування фізичного навантаження при розсіяному склерозі. Навантаження при плануванні інтенсивності роботи на тренажерах. Методика заняття на тренажерах у хворих на розсіяний склероз. Відновлення навичок ходьби. Використання масажу та фізіотерапії при розсіяному склерозі. Вивчення даної теми передбачає відпрацювання практичних навичок ходьби з палицею опорною з чотирма ніжками, що регулюється за висотою НТ-01-014, з милицями пахвовими металевими НТ-02-003, ходунками, ходьби на сходах двосторонніх, брусах універсальних для навчання ходьби з перешкодами, проведення тесту 4 квадрати. Інтегральна оцінка когнітивних функцій за допомогою шкали Гудгласа і Каплана.

Тема 4. Фізична терапія пацієнтів з ураженням периферичної та вегетативної нервової систем, автономних дисфункцій.

Лк4 "Фізична терапія пацієнтів з ураженням периферичної та вегетативної нервової систем. Фізична терапія пацієнтів з ураженням автономних дисфункцій." (денна)

Застосування шкал для визначення типу уражень нерву та функціональних можливостей пацієнтів з ураженням периферичної та вегетативної нервової систем. Планування процесу фізичної терапії. Застосування шкал для визначення ступеню порушення свідомості та тяжкості стану пацієнта. Особливості фізичної терапії пацієнтів в комі. Фізична терапія пацієнтів зі спастичністю у пацієнтів з ураженням нервової системи. Нормальна та патологічна хода. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в режимі онлайн - мультимедійна презентація.

Пр16 "Фізична терапія пацієнтів з ураженням периферичної нервової системи." (денна)

Застосування шкал для визначення типу уражень нерву та функціональних можливостей пацієнтів з ураженням периферичної нервової системи. Визначення стану свідомості хворого та дослідження вищих мозкових функцій. Дослідження рухової функції нервової системи. Методика дослідження рефлексів. Перевірка координації рухів і рівноваги. Порушення рухової функції. Порушення чутливості. Вегетативно-трофічні порушення. Порушення вищих коркових порушень. Показання та протипоказання для проведення нейрореабілітації. Причини інвалідності, пов'язані з захворюваннями нервової системи, показання, протипоказання для застосування реабілітаційних заходів при нервових хворобах. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті. Робота в симуляційній кімнаті: відпрацювання навичок дослідження поверхневих та глибоких рефлексів, відпрацювання практичних навичок на біговій доріжці T8.0, динамічних тренажерах балансу, тренажерах для кисті Xtrainer Theraband, моторизованому тренажері Тіго.

Пр17 "Фізична терапія пацієнтів з ураженням вегетативної нервової системи" (денна)

Особливості фізичної терапії пацієнтів з захворюваннями вегетативної нервової системи. Побудова програми фізичної терапії для пацієнтів з вегетативною дисфункцією. Цілі та завдання кінезіотерапії при захворюваннях вегетативної нервової системи. Стани вегетативного тону (симпатикотонія, ваготонія, змішаний). Лікування захворювань вегетативної нервової системи засобами масажу. Застосування водних процедур при вегето-судинній дистонії. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті. Складання та проведення комплексу вправ, прийомів масажу при вегетативній дисфункції.

Пр18 "Фізична терапія пацієнтів зі спастичністю." (денна)

Програма фізичної терапії. Принципи побудови програми для збільшення м'язової сили та витривалості. Лікування положенням в боротьбі зі спастичністю та усуненням чи запобіганням усіх видів контрактур та патологічних синкінезій. Особливості використання масажу при спастичних та локально-спазмованих м'язах. Раннє використання фізичних методів лікування – ефективний напрямок в реабілітації хворих зі спастичністю. Програма самонаправленої реабілітації пацієнтів зі спастичністю. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті. Робота в симуляційній кімнаті: складання та проведення комплексу кінезіотерапії, прийомів масажу. Визначення спастичності за допомогою модифікованої шкали Ашфорта.

Пр19 "Особливості фізичної терапії пацієнтів з захворюваннями спинномозкових корінців та нервів." (денна)

Особливості фізичної терапії пацієнтів з радикулітом у гострий та підгострий періоди. Побудова програми фізичної терапії для пацієнтів з радикулітом. Лікування положенням при больовому синдромі. Методика проведення кінезотерапії в період стихання больового синдрому. Особливості використання масажу при радикуліті. Методи реабілітації при захворюваннях нервів. Лікувальна гімнастика: завдання, принципи та засоби. Лікувальна гімнастика в гострому періоді. Спеціальні вправи. Пасивно-активні вправи для різних груп м'язів. Види вправ, які використовують в разі розвитку контрактур при захворюваннях нервів. Види масажу. Методи фізіотерапії. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті. Визначення нейропатичного компоненту болю - за опитувальником болю DN4, суб'єктивна оцінка болю за Візуально-аналоговою шкалою (ВАШ). Функціональне тренування: переміщення у ліжку, навички сидіння, переміщення поза межі ліжка, вставання, стояння, хода, користування допоміжними засобами для ходи та візком, самообслуговування та самогляд, позиціонування.

<p>Пр20 "Особливості фізичної терапії хворих з нервово-м'язовими захворюваннями. Особливості фізичної терапії пацієнтів з м'язевими атрофіями" (денна)</p> <p>Основні методи фізичної терапії хворих з нервово-м'язовими захворюваннями. Завдання фізичної терапії осіб з міопатіями. Особливості застосування масажу при нервово-м'язових захворюваннях. Рефлексотерапія. Особливості фізичної терапії пацієнтів з м'язевими атрофіями. Потенційні ускладнення пацієнтів з м'язевими атрофіями. Завдання і роль фізичної терапії в реабілітації хворих з нервово-м'язовими захворюваннями. Загальні принципи комплексної реабілітації при нервово-м'язових захворюваннях. Лікувальна гімнастика, особливості проведення в різні стадії захворювання. Показання, протипоказання для застосування реабілітаційних заходів при м'язевих атрофіях. Лікувальна гімнастика, масаж при різних нозологічних формах. Побудова програми фізичної терапії для пацієнтів хворих з м'язевими атрофіями з позиції доказової медицини. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті. Відпрацювання вправ з опором (сила та витривалість), на підтримку амплітуди руху, на відновлення рівноваги, на відновлення координації, на розвиток чи відновлення дрібної моторики. Робота в симуляційній кімнаті: складання та проведення комплексу вправ при м'язевій атрофії, на підтримку амплітуди руху, на розвиток/ відновлення гнучкості, на розвиток/ відновлення рівноваги, координації та дрібної моторики за допомогою палиці опорної з чотирма ніжками, що регулюється за висотою НТ-01-014, милиці пахвової металевої НТ-02-003, ходунків для інвалід</p>
<p>Пр21 "Нормальна та патологічна хода." (денна)</p> <p>Загальні дані про нормальну ходу. Фази ходи, кінетика, кінематика та дані електроміографії. Спостережний аналіз ходи для пацієнтів з ураженням нервової системи. Планування процесу фізичної терапії. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті. Відпрацювання навичок по підбору ортезів для пацієнтів ураженням нервової системи, оцінювання функціональної рухливості, рівновагу, здатності до ходьби та визначення ризику падіння за тестом Встань та йди (Timed Up and Go, TUG), оцінювання локомоторної функції за індексом ходьби Хаузера та швидкості ходьби (GV).</p>
<p>Пр22 "Захист індивідуального дослідницького проєкту" (денна)</p> <p>Програма фізичної реабілітації у форматі презентації при захворюваннях нервової системи.</p>
<p>Тема 5. Виконання практичних навичок</p>
<p>Пр23 "Виконання практичних навичок" (денна)</p> <p>Виконання практичних навичок</p>
<p>Тема 6. Диференційний залік</p>
<p>Пр24 "Підсумковий контроль" (денна)</p> <p>Диференційний залік</p>

9. Стратегія викладання та навчання

9.1 Методи викладання та навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Командно-орієнтоване навчання (TBL)
-----	-------------------------------------

МН2	Навчання на основі досліджень (RBL)
МН3	Практикоорієнтоване навчання
МН4	Самостійне навчання
МН5	Лекційне навчання

Викладання дисципліни відбувається із застосуванням сучасних методів навчання (Research-based learning (RBL), Team-based learning (TBL), які сприяють розвитку не тільки фахових здібностей, а й стимулюють до творчого мислення.

Набуття студентами soft skills здійснюється протягом усього періоду вивчення дисципліни. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації, приймати обґрунтовані рішення формується під час командно-, та практико-орієнтованого навчання, здобувається протягом лекцій, самонавчання. Електронне навчання стимулює здатність до використання інформаційних технологій. Навчання на основі досліджень спонукає до розвитку наполегливості

9.2 Види навчальної діяльності

НД1	Самонавчання
НД2	Підготовка до практичних занять
НД3	Виконання практичних завдань
НД4	Інтерактивні лекції
НД5	Розв'язування ситуаційних задач

10. Методи та критерії оцінювання

10.1. Критерії оцінювання

Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$170 \leq RD \leq 200$
Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$140 \leq RD < 169$
Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$120 \leq RD < 139$
Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 119$

10.2 Методи поточного формативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок

<p>МФО1 Опитування та усні коментарі викладача за його результатами</p>	<p>Надає можливість виявити стан набутого студентами досвіду навчальної діяльності відповідно до поставлених цілей, з'ясувати передумови стану сформованості отриманих результатів, причини виникнення утруднень, скоригувати процес навчання, відстежити динаміку формування результатів навчання та спрогнозувати їх розвиток.</p>	<p>Протягом усього періоду вивчення дисципліни</p>	<p>За отриманими даними про результати навчання, на основі їх аналізу пропонується визначати оцінку як показник досягнень навчальної діяльності здобувачів</p>
<p>МФО2 Розв'язування ситуаційних завдань</p>	<p>Розв'язування ситуаційних завдань дозволяє розкрити та сформувати необхідні для подальшої трудової діяльності якості та здібності студентів, формує мислення, аналітичні здібності, самостійність у прийнятті рішення, комунікативність, навички роботи з достатньо великим об'ємом інформації.</p>	<p>Протягом усього періоду вивчення дисципліни</p>	<p>Оцінка здібності студента до клінічного мислення, обґрунтування своїх рішень, чітко висловлювати свої думки, визначення рівня теоретичної підготовки, що відображається у відповідній оцінці</p>
<p>МФО3 Настанови викладача в процесі виконання практичних завдань</p>	<p>У настановах розкриваються методи педагогічного контролю за професійною діяльністю здобувачів. Ефективність визначається дотриманням усіх етапів виконання практичних завдань. Результативністю сформованості необхідних практичних умінь і навичок залежить від рівня сформованості практичної компетентності.</p>	<p>Протягом усього періоду вивчення дисципліни</p>	<p>Консультування студентів в роботі з і стандартизованим пацієнтом, пряме та непряме спостереження за роботою здобувачів "біля ліжка" хворого із подальшим визначенням рівня практичної підготовки</p>
<p>МФО4 Самостійне виконання студентами ситуаційних вправ на практичних заняттях та їх обговорення.</p>	<p>Формує навички самостійної діяльності у студентів, спонукає до прагнення пошукового пізнання. Стимулює студентів до роботи з необхідною літературою, переводить процес навчання з рівня пасивного поглинання інформації на рівень активного її перетворення</p>	<p>Протягом усього періоду вивчення дисципліни</p>	<p>Проводиться на кожному занятті результат виконання НД впливає на комплексну оцінку за практичне заняття</p>

МФО5 Перевірка виконання практичних навичок	Відпрацювання практичних навичок в симулятивній кімнаті, симулятивній лабораторії реабілітації.	Протягом усього періоду навчання. На передостанньому занятті студент має успішно виконати практичні навички	Максимальна кількість балів - 20, мінімальна -12
МФО6 Захист презентацій	Підготовка і захист презентацій з вченої тематики. Формує навички самостійної діяльності у студентів, спонукає до прагнення пошукового пізнання. Стимулює студентів до роботи з необхідною літературою, переводить процес навчання з рівня пасивного поглинання інформації на рівень активного її перетворення	По завершенню курсу	Результат виконання НД впливає на комплексну оцінку з дисципліни

10.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МСО1 Оцінювання рівня теоретичної підготовки	Формує навички самостійної діяльності в студентів, спонукає до прагнення пошукового пізнання. Стимулює студентів до роботи з необхідною літературою, переводить процес навчання з рівня пасивного поглинання інформації на рівень активного її перетворення	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Проводиться на кожному занятті результат виконання НД впливає на комплексну оцінку за практичне заняття
МСО2 Виконання практичних навичок	Комплексне відпрацювання практичної складової програм навчальної дисципліни у безпечному для здобувачів освіти симуляційному середовищі. Надає можливість опанувати навички.	Студент має успішно скласти перелік практичних навичок	Максимальна кількість балів 20, мінімальна 12
МСО3 Підсумковий контроль: диференційний залік	Складання диференційованого заліку. До складання заліку допускаються здобувачі, які успішно засвоїли матеріал з дисципліни, склали практичні навички та у разі, якщо за поточну навчальну діяльність він набрав не менше 72 балів.	На останньому занятті	Здобувач може отримати 80 балів за залік. Мінімальна кількість балів, яку має отримати студент -48 балів

Контрольні заходи:

	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Можливість перескладання з метою підвищення оцінки
1 семестр	200 балів		
МСО1. Оцінювання рівня теоретичної підготовки	100		
	100	60	Ні
МСО2. Виконання практичних навичок	20		
	20	12	Ні
МСО3. Підсумковий контроль: диференційний залік	80		
	80	48	Ні

При засвоєнні матеріалів модулю студенту за кожне практичне заняття присвоюється максимум 5 балів (оцінка виставляється в традиційній 4 бальній системі оцінювання). Наприкінці навчального року обраховується середнє арифметичне успішності студента. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати на практичних заняттях протягом навчального року - 100. Кількість балів студента вираховується за формулою 100 помножити на середнє арифметичне та поділити на 5. За відпрацювання практичних навичок максимальна кількість балів - 20, мінімальна - 12. Максимальна кількість балів за поточну навчальну діяльність студента - 120. Студент допускається до заліку за умови виконання вимог навчальної програми та у разі, якщо за поточну навчальну діяльність він набрав не менше 72 балів: 60 балів під час практичних занять, 12 балів за практичні навички. Підсумковий модульний контроль проводиться наприкінці навчального семестру у формі диференційного заліку. У випадку незадовільного результату за підсумковий модульний контроль студент має право перескласти залік. Загальний бал з дисципліни не може перевищувати 200 балів. Передбачена можливість перезарахування балів, отриманих за системою неформальної освіти відповідно до Положення.

11. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

11.1 Засоби навчання

ЗН1	Бібліотечні фонди
ЗН2	Медичні споруди/приміщення та обладнання (університетська клініка СумДУ, неврологічне відділення СОГГІВВ, симуляційні палати з ліжками функціональними в повній комплектації ЛФ-2)
ЗН3	Програмне забезпечення (для підтримки дистанційного навчання)
ЗН4	Інформаційно-комунікаційні системи
ЗН5	Комп'ютери, комп'ютерні системи та мережі
ЗН6	Симуляційна кімната

ЗН7	Медичне обладнання (гімнастичний інвентар та інвентар для фітнесу, включаючи CLX-станції, степ платформи різного розміру, гімнастичні м'ячі різного діаметру, валики/напіввалики, м'ячі/напівмячі/еггболи, мати та коврики для балансування, ходунки, інвалідні коляски, неврологічний молоточок КаВе Бук, рукоятка з пластика, вимірювач АТ фонендоскоп в комплекті LD-71, пульсометр, динамометр, гоніометр, палиця опорна з чотирма ніжками, що регулюється за висотою НТ-01-014, милиця пахвова металева НТ-02-003, милиця ліктьова, валики реабілітаційні (W3, W4, W8, W12, W16), ходунки для інвалідів OSD-RB-91040RW)
ЗН8	Тренажери (бігова доріжка Т8.0, вібромасажер НМ30042 Hause fit, динамічні тренажери балансу, тренажери для кисті Xtrainer Theraband, тренажери ротатійні різного розміру, Моторизований тренажер Тіго, стабілоплатформа для функціональної оцінки і реабілітації Тімо, тренажер для пресу АВ king pro, профілакторр Євмінова, універсальна кабіна для підвісної терапії WSC-4, тренажер балансу Гімнастична дзига та Дошка-качалка, велотренажер THERA-Trainer, сходи для навчання ходьби двосторонні, бруси універсальні для навчання ходьби з перешкодами, мат для балансування Balance beam, тренажер багатофункціональний, спарений, еластичний брус Thera Band, стабілоплатформа-для-функціональної-оцінки-та-реабілітації-Тімо, динамічний тренажер балансу подушка Thera band 36 см)

11.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Козьолкін О. А. Нейрореабілітація : навч.-метод. посіб. для сам. роботи та для підготовки до практ. занять студ.-бакалаврів IV курсу III мед. ф-ту, що навчаються за спец. 227 «Фізична терапія, ерготерапія» / О. А. Козьолкін, М. В. Сікорська, І. В. Візір. - Запоріжжя : ЗДМУ, 2020. – 215 с.
2	Сокрут В. М. Фізична реабілітація та спортивна медицина: Нейрореабілітація Том 2 / Сокрута В. М., 2021. - 340 с.
3	Ситник, О. А. Опитування пацієнта в діяльності фізичного терапевта [Електронний ресурс] : навч.-метод. посіб. / О. А. Ситник. — Суми : СумДУ, 2023. — 72 с.
4	Sytnyk O. A., Voitenko V. L., Voropaiev D. S., Petrenko N V., Grybinichenko A.M., Dovgan N. Yu..The use of Thera-Trainer Tigo in the long-term rehabilitation period for spinal cord injury // Acta Balneologica: Aluna Publishing, TOM LXIV. NUMER 1 (167)/2022. P. 102.
5	Sytnyk O., Yezhova O., Voytenko V., Dereka T. Use of Thera-trainer tigo in the long-term rehabilitation period in the gunshot injury to the spinal cord (clinical case). Zdravotnicke listy. 2023. Vol.11. N. 2. p. 60-67
Допоміжна література	
1	Порада А.М., Порада О.В. Медико-соціальна реабілітація і методичний контроль : Підручник / А.М. Порада, О.В. Порада. – Київ: Медицина, 2017. – 295 с.
2	Гострі та невідкладні стани в неврології: навч. посіб. / О.В. Порорелов, В.М. Школьник, О.М. Бараненко та інш. – Київ: Медкнига, 2017. – 139 с.

3	Неврологія: нац. підруч. для студентів вищ. мед. навч. закл. IV рівня акредитації. 2-ге вид., випр. / за ред.: І.А. Григорової, Л.І. Соколової. – Київ.: Медицина, 2018. – 640 с.
4	Динаміка рухових порушень у хворих із синдромом паркінсонізму [Текст] / В. С. Личко, В. В. Гелих // Актуальні питання теоретичної та практичної медицини : збірник тез доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції студентів та молодих вчених, м. Суми, 16-18 квітня 2014 р. / М.В. Погорелов. — Суми : СумДУ, 2014. — С. 23-24.
5	Методи обстеження неврологічного хворого [Текст] : навч. посіб. / Л. І. Соколова, Т. М. Черенько, Т. І. Ілляш та ін. ; за ред.: Л. І. Соколової, Т. І. Ілляш. — 2-е вид. — К. : Медицина, 2020. — 144 с.
6	Воронін А.М., Павлюк Є.М. Фізична реабілітація при захворюваннях нервової системи: навч. посіб. / Д.М. Воронін, Є.Ю. Павлюк. – Хмельницький: ХНУ, 2018. – 143 с.
7	Фізична реабілітація при захворюваннях, травмах нервової системи: навч. метод. посіб. / склад: Є.Л. Михалюк, О.О. Черепок. – Запоріжжя: ЗДМУ, 2017. – 87 с.
8	Шевець (Буйвало) В.П., Войтенко В.Л. Використання підвісної терапії для постінсультного відновлення функції рук та ніг. Львів., 2021, с.78-80.
9	Перспективи клітинної терапії у відновному лікуванні неврологічних хворих (огляд літератури із даними власних досліджень) / В. С. Личко // Східноукраїнський медичний журнал. — 2019. — Т. 7, № 4. — С. 306-315.
Інформаційні ресурси в Інтернеті	
1	https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1516-22#Text
2	https://www.physio-pedia.com/Disorders_of_Consciousness?utm_source=physiopedia&utm_medium=search&utm_campaign=ongoing_internal
3	https://www.physio-pedia.com/Therapeutic_Interventions_for_Traumatic_Brain_Injury?utm_source=physiopedia&utm_medium=search&utm_campaign=ongoing_internal
4	https://www.physio-pedia.com/Virtual_Reality_Treatment_for_Multiple_Sclerosis?utm_source=physiopedia&utm_medium=search&utm_campaign=ongoing_internal
5	https://www.physio-pedia.com/Cerebellum?utm_source=physiopedia&utm_medium=search&utm_campaign=ongoing_internal